

శ్రీ గురుభ్యోనమః

శ్రీ మహాసరస్వత్యై నమః

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః

శ్రీ ప్రణవపీఠాధీశులు, అభినవశుక,

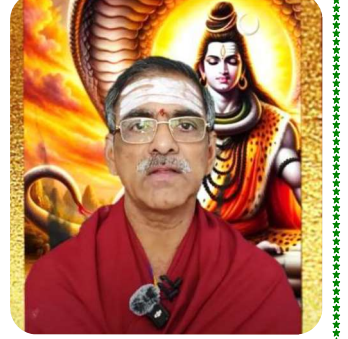

ప్రవచననిధి, త్రిభాషామహాసహస్రావధాని

బ్రహ్మశ్రీ వట్టిపర్తి పద్మాకర్ గురుదేవులు

అందించిన

శ్రీ శివసహస్రనామ స్తోత్రమ్

ఫలశ్రుతి: అత్యంత పవిత్రమైన శ్రీ శివసహస్రనామస్తోత్రము శ్రీమన్నహాభారతంలో ఆనుశాసనికపర్వంలో భీష్ముడికి, ధర్మరాజుకి మధ్యలో జరిగిన గొప్ప సంవాదం. అద్భుతమైన ఈ సహస్రనామస్తోత్రాన్ని పూర్వం ఒకప్పుడు బ్రహ్మదేవుడంతటివాడు మొట్టమొదటగా చెప్పాడు. బ్రహ్మ దగ్గర నుంచి ఋషులు స్వీకరించారు. ఋషులు కూడా వేదవేదాంగాల నుంచి వచ్చిన ఈ నామములను విని లోకంలో ప్రచారం చేసారు. ఈ స్తోత్రం బ్రహ్మ చెప్పినప్పటికీ వేదసమ్మతమైనది. వేదాలు, ఉపనిషత్తుల్లో ఉన్నటువంటి, సమస్త లోకాలలోనూ మహాప్రసిద్ధికెక్కినటువంటి అపూర్వనామాలు ఇవి. తండ్రి అనే ఒక మహర్షి మన అద్భుతవశాత్తూ దీన్ని లోకానికి అందించాడు. ఈ స్తోత్రం వాసుదేవుడి రూపంలో శ్రీకృష్ణుడనే పేరుతో అవతరించిన కృష్ణపరమాత్మ ఉపమన్యుని ద్వారా స్వీకరించి మనందరికీ అందించాడు. ఇది పరమ రహస్యమైనటువంటిది. అంత తేలికగా ఎవరికీ పడితే వాళ్ళకి అందనటువంటిది.

ఈ స్తోత్రం శారీరిక, మానసిక ఆరోగ్యాన్నిస్తుంది. ఆయుష్షుని పెంచుతుంది. ధనప్రాప్తిని కలిగిస్తుంది. స్వర్గాన్ని ప్రసాదిస్తుంది. దానవులు, రాక్షసులు, యక్షులు, పిశాచాలు, యాతుధానులు అనే పేరు కలిగిన ఒక రాక్షసి జాతివారు, గుహ్యాకులు, నాగులు ఎవరైనా, ఈ స్తోత్రం చదువుతూంటే ఆటంకపరచాలని ప్రయత్నించినా వాళ్ళు ఆటంకం కలిగించలేరు. చదివే వాళ్ళకే విజయం లభిస్తుంది. రకరకాలైనటువంటి విఘ్నముల నుంచి బయటపారవేసి తిరిగి దీన్ని సంపూర్ణంగా పారాయణం చేసే యోగం కూడా ఈ స్తోత్రం మనకి అందిస్తుంది అని సుస్పష్టంగా చెప్పారు. పవిత్రుడై, బ్రహ్మచర్యదీక్షతో, ఇంద్రియనిగ్రహం కలిగి ఒక సంవత్సరం పాటు గనుక ఈ సహస్రనామాన్ని విడిచిపెట్టకుండా ఎవడైనా చదివితే అటువంటివాళ్ళు అశ్వమేధయాగాన్ని చేసిన రాముడు పొందిన ఫలితం, హరిశ్చంద్రుడు పొందిన ఫలితం, ధర్మరాజు పొందినటువంటి ఫలితాలు పొందుతారు. అంత గొప్ప ఫలితమిచ్చే ఈ మహాస్తోత్రాన్ని కనీసం ఒక సంవత్సరం పాటైనా వినండి, లేక చదవండి. అందరూ చదవలేరు కనుక కనీసం సద్గురువులు చదివినదానిని శ్రవణం చేయండి. ఇది బ్రహ్మీస్త్రం కంటే పాశుపతాస్త్రం కంటే, నారాయణాస్త్రం కంటే గొప్పది. "సర్వ వేదేషు యత్పుణ్యం, సర్వ తీర్థేషు యత్ఫలం" సకల వేదాలూ చదవడం వల్ల వచ్చే ఫలితం, సకల తీర్థయాత్రలు చేయడం వల్ల వచ్చే ఫలితం, అనేక యజ్ఞములు, దానములు చేయడం వల్ల వచ్చే ఫలితం కేవలం శివసహస్రనామాన్ని చదవడం వల్ల, వినడం వల్ల పొందవచ్చును. అందుకే దీనికి సాటి వచ్చే స్తోత్రం లేదు. దీన్ని విన్నా, పఠించినా జీవితం సుసంపన్నం అవుతుంది.

పూర్వపీఠిక

శ్రీ వాసుదేవ ఉవాచ

తతః స ప్రయతో భూత్వా మమ తాత యుభిష్ఠిర |
ప్రాంజలిః ప్రాహ విప్రర్షిః నామసంగ్రహమాదితః || 1
శ్రీ ఉపమన్యురువాచ
బ్రహ్మప్రాకైః ఋషిప్రాకైః వేదవేదాంగసంభవైః |
సర్వలోకేషు విఖ్యాతం సుత్యం సోమ్యోమి నామభిః || 2
మహద్భిర్విహితైః సత్యైః సిద్ధైః సర్వార్థసాధకైః |
ఋషిణా తండినా భక్త్యా కృత్యైర్వేదకృతాత్మనా || 3
యథోక్తైః సాధుభిః ఖ్యాతైర్మునిభిస్తత్త్వదర్శిభిః |
ప్రవరం ప్రథమం స్వర్గం సర్వభూతహితం శుభమ్ || 4
శ్రుతైః సర్వత్ర జగతి బ్రహ్మలోకావతారికైః |
సత్యైస్తత్ పరమం బ్రహ్మ బ్రహ్మప్రాకృతం సనాతనమ్ || 5
వక్ష్యే యదుకులశ్రేష్ఠ శృణుష్వావహితో మమ |
వరయైనం భవం దేవం భక్తస్త్వం పరమేశ్వరమ్ || 6
తేన తే శ్రావయిష్యామి యత్ తద్ బ్రహ్మ సనాతనమ్ |
న శక్యం విస్తరాత్ కృత్స్నం వక్తుం సర్వస్య కేనచిత్ || 7
యుక్తేనాపి విభూతీనామ్ అపి వర్షశతైరపి |
యస్యాదిర్వృద్ధ్యమంతం చ సురైరపి న గమ్యతే || 8
కస్తస్య శక్నూయాద్ వక్తుం గుణాన్ కార్ త్స్యేన మాధవ |
కిం తు దేవస్య మహతః సంక్షిప్తార్థపదాక్షరమ్ || 9
శక్తితశ్చరితం వక్ష్యే ప్రసాదాత్ తస్య భీమతః |
అప్రాప్య తు తతోఽనుజ్ఞాం న శక్యః సోమీశ్వరః || 10
యదా తేనాభ్యనుజ్ఞాతః స్తుతో వై స తదా మయా |
అనాదినిధనస్యాహం జగద్యోనేర్వహాత్మనః || 11
నామ్నాం కంచిత్ సముద్దేశం వక్ష్యామ్యవ్యక్తయోనినః |
వరదస్య వరేణ్యస్య విశ్వరూపస్య భీమతః || 12
శృణు నామ్నాం చ యం కృష్ణ యదుక్తం పద్మయోనినా |
దశనామసహస్రాణి యాన్యాహ ప్రపితామహః || 13
తాని నిర్వృద్ధ్య మనసా దధోఽఘృతమివోద్భృతమ్ |
గిరేః సారం యథా హేమ పుష్పసారం యథా మధు || 14
ఘృతాత్ సారం యథా మండః తదైతత్ సారముద్భృతమ్ |

సర్వపాపాపహమిదం చతుర్వేదసమన్వితమ్ || 15
ప్రయత్నేనాభిగంతవ్యం ధార్యం చ ప్రయతాత్మనా |
మాంగల్యం పాష్టికం చైవ రక్షోఘ్నం పావనం మహాత్ || 16
ఇదం భక్తాయ దాతవ్యం శ్రద్ధధానాస్తికాయ చ |
నాశ్రద్ధధానరూపాయ నాస్తికాయాజితాత్మనే || 17
యశ్శాభ్యసూయతే దేవం కారణాత్మానమీశ్వరమ్ |
స కృష్ణ నరకం యాతి సహ పూర్వైః సహాత్మజైః || 18
ఇదం ధ్యానం ఇదం యోగమ్ ఇదం ధ్యేయమనుత్తమమ్ |
ఇదం జప్యమిదం జ్ఞానం రహస్యమిదముత్తమమ్ || 19
యం జ్ఞాత్వా అంతకాలేఽపి గచ్ఛేత్ పరమాం గతిమ్ |
పవిత్రం మంగళం మేధ్యం కల్యాణమిదముత్తమమ్ || 20
ఇదం బ్రహ్మ పురా కృత్వా సర్వలోకపితామహః |
సర్వస్తవానాం రాజత్వే దివ్యానాం సమకల్పయత్ || 21
తదాప్రభృతి చైవాయమ్ ఈశ్వరస్య మహాత్మనః |
స్తవరాజ ఇతిఖ్యాతః జగత్కమరపూజితః || 22
బ్రహ్మలోకాదయం స్వర్గే స్తవరాజోఽవతారితః |
యతస్తండిః పురా ప్రాప తేన తండికృతోఽభవత్ || 23
స్వర్గాచైవాత్ర భూరోకం తండినా హ్యవతారితః |
సర్వమంగళమాంగళ్యం సర్వపాపప్రణాశనమ్ || 24
నిగదిష్యే మహాబాహో స్తవానాముత్తమం స్తవమ్ |
బ్రహ్మణామపి యద్ బ్రహ్మ పరాణామపి యత్ పరమ్ || 25
తేజసామపి యత్ తేజః తపసామపి యత్ తపః |
శాంతానామపి యః శాంతః ద్యుతీనామపి యా ద్యుతిః || 26
దాంతానామపి యో దాంతః భీమతామపి యా చ భీః |
దేవానామపి యో దేవః ఋషీణామపి యస్త్వృషిః || 27
యజ్ఞానామపి యో యజ్ఞః శివానామపి యః శివః |
రుద్రాణామపి యో రుద్రః ప్రభా ప్రభవతామపి || 28
యోగీనామపి యో యోగీ కారణానాం చ కారణమ్ |
యతో లోకాః సంభవంతి న భవంతి యతః పునః || 29
సర్వభూతాత్మభూతస్య హరస్యామితతేజసః |
అష్టోత్తరసహస్రం తు నామ్నాం శర్వస్య మే శృణు |
యచ్ఛ్రుత్వా మనుజవ్యాఘ్రు సర్వాన్ కామాన్ అవాప్స్యసి || 30

అథ శ్రీ శివసహస్రనామస్తోత్ర ప్రారంభః

స్థిరః స్థాణుః ప్రభుర్భీమః ప్రవరో వరదో వరః |
సర్వాత్మా సర్వ విఖ్యాతః సర్వః సర్వకరో భవః || 1
జటీ చర్మి శిఖండీ చ సర్వాంగః సర్వభావనః |
హరశ్చ హరిణాక్షశ్చ సర్వభూతహరః ప్రభుః || 2
ప్రవృత్తిశ్చ నివృత్తిశ్చ నియతః శాశ్వతో ద్రువః |
శ్వశానవాసీ భగవాన్ ఖచరో గోచరోఽర్ధనః || 3
అభివాద్యో మహాకర్మా తపస్వీ భూతభావనః |
ఉన్నతవేషప్రచ్ఛన్నః సర్వలోకప్రజాపతిః || 4
మహారూపో మహాకాయో వృషరూపో మహాయశాః |
మహాత్మా సర్వభూతాత్మా విశ్వరూపో మహాహనుః || 5
లోకపాలోఽంతర్హితాత్మా ప్రసాదో హయగర్దభః |
పవిత్రం చ మహాశైవ నియమో నియమాశ్రితః || 6
సర్వకర్మా స్వయంభూతః ఆదిరాదికరో నిధిః |
సహస్రాక్షో విశాలాక్షః సోమో నక్షత్రసాధకః || 7
చంద్రః సూర్యః శనిః కేతుః గ్రహో గ్రహపతిర్వరః |
అత్రిరత్వా నమస్కర్తా మృగబాణార్చణోఽనఘః || 8
మహాతపా ఘోరతపాః అదీనో దీనసాధకః |
సంవత్సరకరో మంత్రః ప్రమాణం పరమం తపః || 9
యోగీ యోజ్యో మహాబీజః మహారేతా మహాబలః |
సువర్ణరేతాః సర్వజ్ఞః సుబీజో బీజవాహనః || 10
దశబాహు స్త్వనిమిషో నీలకంఠః ఉమాపతిః |
విశ్వరూపః స్వయం శ్రేష్ఠః బలవీరోఽబలో గణః || 11
గణకర్తా గణపతిర్నిగ్మాసాః కామ ఏవ చ |
మంత్రవిత్ పరమో మంత్రః సర్వభావకరో హరః || 12
కమండలు ధరో ధన్వీ బాణహస్తః కపాలవాన్ |
అశనీ శతమ్నీ ఖడ్గీ పట్టిశీ చాయుధీ మహాన్ || 13
స్రువహస్తః సురూపశ్చ తేజస్తేజస్కరో నిధిః |
ఉష్ణీషీ చ సువక్త్రశ్చ ఉదగ్రో విసతస్తథా || 14
ద్విరశ్చ హరికేశశ్చ సుతీర్థః కృష్ణ ఏవ చ |
శృగాలరూపః సిద్ధార్థో ముండః సర్వశుభంకరః || 15
అజశ్చ బహురూపశ్చ గంధధారీ కపర్ద్యపి |

ఊర్ధ్వరేతా ఊర్ధ్వలింగః ఊర్ధ్వశాయీ నభః స్థలః || 16
త్రిజటీ చీరవాసాశ్చ రుద్రః సేనాపతిర్విభుః |
అహశ్చరో నక్తంచరః తిగ్మమన్యుః సువర్ధనః || 17
గజహా దైత్యహా కాలో లోకధాతా గుణాకరః |
సింహశార్దూలరూపశ్చ ఆర్ద్రచర్మాంబరావృతః || 18
కాలయోగీ మహానాదః సర్వకామశ్చతుష్పథః |
నిశాచరః ప్రేతచారీ భూతచారీ మహేశ్వరః || 19
బహుభూతో బహుధరః స్వర్ణానురమితో గతిః |
నృత్యప్రియో నిత్యనర్తకః సర్వలాలసః || 20
ఘోరో మహాతపాః పాశో నిత్యో గిరిరుహో నభః |
సహస్రహస్తో విజయః వ్యవసాయో హ్యతంబ్రితః || 21
అధర్షణో ధర్షణాత్మా యజ్ఞహా కామనాశకః |
దక్షయాగాపహలీ చ సుసహో మధ్యమస్తథా || 22
తేజోఽపహలీ బలహా ముదితోఽర్థోఽజితోఽవరః |
గంభీరఘోషో గంభీరో గంభీరబలవాహనః || 23
న్యగ్రోధరూపో న్యగ్రోధః వృక్షకర్ణస్థితిర్విభుః |
సుతీక్ష్ణ దశనశైవ మహాకాయో మహాననః || 24
విష్యక్సేనో హరిర్యజ్ఞః సంయుగాపీడవాహనః |
తీక్ష్ణ తాపశ్చ హర్యశ్వః సహాయః కర్మకాలవిత్ || 25
విష్ణుప్రసాదితో యజ్ఞః సముద్రో బడబాముఖః |
పఠతాశనసహాయశ్చ ప్రశాంతాత్మా పఠతాశనః || 26
ఉగ్రతేజా మహాతేజా జన్యో విజయకాలవిత్ |
జ్యోతిషామయనం సిద్ధిః సర్వవిగ్రహ ఏవ చ || 27
శిఖీ ముండీ జటీ జ్వాలీ మూర్తితో మూర్ధగో బలీ |
వేణవీ పణవీ తాలీ ఖలీ కాలకటంకటః || 28
నక్షత్ర విగ్రహమతిః గుణబుద్ధిర్నయోఽగమః |
ప్రజాపతిర్విశ్వబాహుః విభాగః సర్వగోఽముఖః || 29
విమోచనః సుసరణః హిరణ్యకవచోద్భవః |
మేఢ్రజో బలచారీ చ మహీచారీ స్రుతస్తథా || 30
సర్వతూర్యనినాదీ చ సర్వాతోద్యపలిగ్రహః |
వ్యాళరూపో గుహావాసీ గుహో మాలీ తరంగవిత్ || 31
త్రిదశస్త్రికాలధృక్ కర్మసర్వబంధవిమోచనః |

బంధనస్త్వసురేంద్రాణాం యుధి శత్రువినాశనః || 32
సాంఖ్యప్రసాదో దుర్వాసాః సర్వసాధునిషేవితః |
ప్రస్కందనో విభాగజ్ఞోఽ తుల్యో యజ్ఞవిభాగవిత్ || 33
సర్వవాసః సర్వచారీ దుర్వాసా వాసవోఽమరః |
హైమో హేమకరోఽయజ్ఞః సర్వధారీ ధరోత్తమః || 34
లోహితాక్షో మహాక్షణ్ణ విజయాక్షో విశారదః |
సంగ్రహో నిగ్రహః కర్తా సర్వచీరనివాసనః || 35
ముఖ్యోఽముఖ్యణ్ణ దేహణ్ణ కాహలిః సర్వకామదః |
సర్వకాలప్రసాదణ్ణ సుబలో బలరూపధృక్ || 36
సర్వకామవరశ్చైవ సర్వదః సర్వతోముఖః |
ఆకాశనిర్విరూపణ్ణ నిపాతీ హ్యవశః ఖగః || 37
రౌద్రరూపోఽఽశురదిత్యః బహురశ్మిః సువర్ణసీ |
వసువేగో మహావేగో మనోవేగో నిశాచరః || 38
సర్వవాసీ శ్రీయావాసీ ఉపదేశకరోఽకరః |
మునిరాత్మనిరాలోకః సంభగ్నణ్ణ సహస్రదః || 39
పక్షీ చ పక్షరూపణ్ణ అతిదీప్తో విశాంపతిః |
ఉన్నాదో మదనః కామో హ్యశ్వత్థోఽర్థకరో యశః || 40
వామదేవణ్ణ వామణ్ణ ప్రాగ్ దక్షిణణ్ణ వామనః |
సిద్ధయోగీ మహర్షిణ్ణ సిద్ధార్థః సిద్ధసాధకః || 41
భిక్షుణ్ణ భిక్షురూపణ్ణ విపణో మృదురవ్యయః |
మహాసేనో విశాఖణ్ణ షష్టిభాగో గవాం పతిః || 42
వజ్రహస్తణ్ణ విష్కంభీ చమూస్తంభన ఏవ చ |
వృత్తావృత్తకరస్తాలః మధుర్వధుకలోచనః || 43
వాచస్పత్యో వాజసనః నిత్యమాశ్రమపూజితః |
బ్రహ్మచారీ లోకచారీ సర్వచారీ విచారవిత్ || 44
ఈశాన ఈశ్వరః కాలో నిశాచారీ పినాకవాన్ |
నిమిత్తస్థో నిమిత్తం చ నందిర్నందికరో హరిః || 45
నందీశ్వరణ్ణ నందీ చ నందనో నందివర్ధనః |
భగహారీ నిహంతా చ కాలో బ్రహ్మే పితామహః || 46
చతుర్ముఖో మహాలింగః చారులింగస్తధైవ చ |
లింగాధ్యక్షః సురాధ్యక్షః యోగాధ్యక్షో యుగావహః || 47
బీజాధ్యక్షో బీజకర్తా అధ్యాత్మానుగతో బలః |

ఇతిహాసః సకల్పణ్ణ గౌతమోఽధ నిశాకరః || 48
దంభో హ్యదంభో వైదంభో వశ్యో వశకరః కలిః |
లోకకర్తా పశుపతిః మహాకర్తా హ్యనౌషధః || 49
అక్షరం పరమం బ్రహ్మ బలవచ్ఛక్ర ఏవ చ |
నీతిర్వ్యనీతిః శుద్ధాత్మా శుద్ధో మాన్యో గతాగతః || 50
బహుప్రసాదః సుస్వప్న దర్పణోఽధ త్వమిత్రజిత్ |
వేదకారో మంత్రకారః విద్వాన్ సమరమర్దనః || 51
మహామేఘనివాసీ చ మహాఘోరో వశీ కరః |
అగ్నిజ్వాలో మహాజ్వాలః అతిధూమ్రో హుతో హవిః || 52
వృషణః శంకరో నిత్యం వర్చస్వీ ధూమకేతనః |
నీలస్తథాంగలుబ్ధణ్ణ శోభనో నిరవగ్రహః || 53
స్వస్తిదః స్వస్తిభానణ్ణ భాగీ భాగకరో లఘుః |
ఉత్సంగణ్ణ మహంగణ్ణ మహాగర్భపరాయణః || 54
కృష్ణవర్ణః సువర్ణణ్ణ ఇంద్రియం సర్వదేహినాం |
మహాపాదో మహాహస్తో మహాకాయో మహాయశాః || 55
మహామూర్ధా మహామాత్రః మహానేత్రో నిశాలయః |
మహాంతకో మహాకర్ణః మహాఘృణ్ణ మహాహనుః || 56
మహానాసో మహాకంబుః మహాగ్రీవః శ్వశానభాక్ |
మహాపక్షా మహారస్కాహ్యంతరాత్మా మృగాలయః || 57
లంబనో లంబితోఽఽఘృణ్ణ మహామాయః పయోనిధిః |
మహాదంతో మహాదంట్టః మహాజిహ్వో మహాముఖః || 58
మహానఖో మహారోమాః మహాకోశో మహాజటః |
ప్రసన్నణ్ణ ప్రసాదణ్ణ ప్రత్యయో గిరిసాధనః || 59
స్నేహనోఽస్నేహనశ్చైవ అజితణ్ణ మహామునిః |
వృక్షాకారో వృక్షకేతుః అనలో వాయువాహనః || 60
గండలీ మేరుధామా చ దేవాధిపతిరేవ చ |
అధర్వశీర్షః సామాస్యః ఋక్సహస్రామితేక్షణః || 61
యజుః పాదభుజో గుహ్యః ప్రకాశో జంగమస్తథా |
అమోఘార్థః ప్రసాదణ్ణ అభిగమ్యః సుదర్శనః || 62
ఉపకారః ప్రియః సర్వః కనకః కాంచనచ్ఛవిః |
నాభిర్నందికరో భావః పుష్కరస్థపతిః స్థిరః || 63
ద్వాదశస్త్రాసనశ్చాధ్యః యజ్ఞో యజ్ఞసమాహితః |

నక్తం కలిశ్చ కాలశ్చ మకరః కాలపూజితః || 64
సగణో గణకారశ్చ భూతవాహనసారథిః |
భస్మశయో భస్మగోప్తా భస్మభూతః తరుగ్గణః || 65
లోకపాలస్తథాలోకః మహాత్మా సర్వపూజితః |
శుక్లస్త్రిశుక్లః సంపన్నః శుచిర్భూతనిషేవితః || 66
ఆశ్రమస్థః క్రియావస్థః విశ్వకర్మమతిర్వరః |
విశాలశాఖస్తామ్రాష్ట్రః హ్యంబుజాలః సునిశ్చలః || 67
కపిలః కపిశః శుక్లః ఆయుశ్చైవ పరోఽపరః |
గంధర్వో హ్యతిస్తార్థ్యః సువిజ్ఞేయః సుశారదః || 68
పరశ్చధాయుధో దేవః అనుకాలీ సుబాంధవః |
తుంబవీణో మహాక్రోధః ఊర్ధ్వరేతా జలేశయః || 69
ఉగ్రో వంశకరో వంశః వంశనాదో హ్యనిందితః |
సర్వాంగరూపో మాయావీ సుహృదో హ్యనిలోఽనలః || 70
బంధనో బంధకర్తా చ సుబంధనవిమోచనః |
సయజ్ఞాలః సకామాలః మహాదంష్ట్రో మహాయుధః || 71
బహుధానిందితః శర్వః శంకరః శంకరోఽధనః |
అమరేశో మహాదేవః విశ్వదేవః సురాలహా || 72
అహిర్బుద్ధ్యః అనిలాభశ్చ చేకితానో హవిస్తథా |
అజైకపాచ్చ కాపాలీ త్రిశంకురజితః శివః || 73
ధన్వంతరిర్దామకేతుః స్యందో వైశ్రవణస్తథా |
ధాతా శక్తశ్చ విష్ణుశ్చ మిత్రస్త్వష్టా ధ్రువో ధరః || 74
ప్రభావః సర్వగో వాయుః అర్యమా సవితా రవిః |
ఉషంగుశ్చ విధాతా చ మాంధాతా భూతభావనః || 75
విభుర్వర్ణవిభావీ చ సర్వకామగుణావహః |
పద్మనాభో మహాగర్భః చంద్రవక్త్రోఽనిలోఽనలః || 76
బలవాంశ్చోపశాంతశ్చ పురాణః పుణ్యచంచులీ |
కురుకర్తా కురువాసీ కురుభూతో గుణౌషధః || 77
సర్వాశయో దర్భచాలీ సర్వేషాం ప్రాణినాం పతిః |
దేవదేవః సుఖాసక్తః సదసత్సర్వరత్నవిత్ || 78
కైలాసగిరివాసీ చ హిమవద్గిరిసంక్రయః |
కూలహలీ కూలకర్తా బహువిద్యో బహుప్రదః || 79
వణిజో వర్ధకీ వృక్షః వకుళశ్చందనశ్చదః |

సారగ్రీవో మహాజత్రుః అలోలశ్చ మహాషధః || 80
సిద్ధార్థకాలీ సిద్ధార్థః ఛందోవ్యాకరణోత్తరః |
సింహనాదః సింహదంష్ట్రః సింహగః సింహవాహనః || 81
ప్రభావాత్మా జగత్కాలస్థాలో లోకహితస్థరుః |
సారంగో నవచక్రాంగః కేతుమాతీ సభావనః || 82
భూతాలయో భూతపతిః అహోరాత్రమనిందితః || 83
వాహితా సర్వభూతానాం నిలయశ్చ విభుర్భవః |
అమోఘః సంయతో హ్యశ్వో భోజనః ప్రాణధారణః || 84
ధృతిమాన్ మతిమాన్ దక్షః సత్యతశ్చ యుగాభిషః |
గోపాలిరోపతిర్దామః గోచర్మవసనో హరిః || 85
హిరణ్యబాహుశ్చ తథా గుహాపాలః ప్రవేశిసామ్ |
ప్రకృష్టార్థహారోఽప్సి జితకామో జితేంద్రియః || 86
గాంధారశ్చ సువాసశ్చ తపఃసక్తో రతిర్నరః |
మహాగీతో మహాన్యత్యో హ్యుపగోగణసేవితః || 87
మహాకేతుర్మహాధాతుః నైకసానుచరశ్చలః |
ఆవేదనీయ ఆదేశః సర్వగంధసుఖావహః || 88
తోరణస్తారణో వాతః పరిధి పతిభేచరః |
సంయోగో వర్ధనో వృద్ధః అతివృద్ధః గుణాభిషః || 89
నిత్య ఆత్మసహాయశ్చ దేవాసురపతిః పతిః |
యుక్తశ్చ యుక్తబాహుశ్చ దేవో దివిసుపర్వణః || 90
ఆషాఢశ్చ సుషాఢశ్చ ధ్రువోఽధ హరిణో హరః |
వపురావర్తమానేభ్యః వసుశ్రేష్ఠో మహాపథః || 91
శిరోహలీ విమర్శశ్చ సర్వలక్షణలక్ష్మితః |
అక్షశ్చ రథయోగీ చ సర్వయోగీ మహాబలః || 92
సమామ్నాయోఽసమామ్నాయః తీర్థదేవో మహారథః |
నిర్జీవో జీవనో మంత్రః శుభాక్షో బహుకర్మశః || 93
రత్నప్రభూతో రత్నాంగః మహార్ణవనిపానవిత్ |
మూలం విశాలో హ్యమృతః వ్యక్తావ్యక్తస్తపానిధిః || 94
ఆరోహణోఽధిరోహశ్చ శీలధారీ మహాయశాః |
సేనాకల్పో మహాకల్పః యోగో యుగకరో హరిః || 95
యుగరూపో మహారూపః మహానాగహనోఽవధః |
న్యాయనిర్వపణః పాదః పండితో హ్యచలోపమః || 96

బహుమాలో మహామాలః శశీ హరసులోచనః |
విస్తారో లవణః కూపః త్రియుగః సఫలోదయః || 97
త్రిలోచనో విషణ్ణాంగః మణివిద్ధో జటాధరః |
బిందుర్విసర్గః సుముఖః శరః సర్వాయుధః సహః || 98
నివేదనః సుఖజాతః సుగంధారో మహాధనుః |
గంధపాలీ చ భగవాన్ ఉత్థానః సర్వకర్తృణామ్ || 99
మంథానో బహులో వాయుః సకలః సర్వలోచనః |
తలస్థాలః కరస్థాలీ ఊర్ధ్వసంహననో మహాన్ || 100
ఛత్రం సుచ్చత్రో విఖ్యాతో లోకః సర్వాశ్రయః క్రమః |
ముండో విరూపో వికృతో దండీ కుండీ వికుర్వణః || 101
హర్యక్షః కకుభో వజ్రీ శతజిహ్వః సహస్రపాత్ |
సహస్రమూర్ధా దేవేంద్రః సర్వదేవమయో గురుః || 102
సహస్రబాహుః సర్వాంగః శరణ్యః సర్వలోకకృత్ |
పవిత్రం త్రికకున్దంత్రః కనిష్ఠః కృష్ణపింగళః || 103
బ్రహ్మదండవినిర్మాతా శతఘ్నీపాశశక్తిమాన్ |
పద్మగర్భో మహాగర్భో బ్రహ్మగర్భో జలోద్భవః || 104
గభస్తిర్మృత్యుకృద్ బ్రహ్మీ బ్రహ్మవిద్ బ్రాహ్మణో గతిః |
అనంతరూపో నైకాత్మా తిగ్గతేజాః స్వయంభువః || 105
ఊర్ధ్వగాత్మా పశుపతిః వాతరంహా మనోజవః |
చందనీ పద్మనాలాగ్రః సురభ్యుత్తరణో నరః || 106
కర్ణికారమహాస్రగ్నీవీలమౌళిః పినాకధృత్ |
ఉమాపతిరుమాకాంతః జాహ్నవీధృదుమాధవః || 107
వరో వరాహో వరదో వరేణ్యః సుమహాస్వనః |
మహాప్రసాదో దమనః శత్రుహా శ్వేతపింగళః || 108
పీతాత్మా పరమాత్మా చ ప్రయతాత్మా ప్రధానధృత్ |
సర్వపార్శ్వముఖస్త్రక్షో ధర్మసాధారణో వరః || 109
చరాచరాత్మా సూక్ష్మాత్మా అమృతో గోవృషేశ్వరః |

ఉత్తరపీఠిక (ఫలశ్రుతి)

యథా ప్రధానం భగవాన్ ఇతి భక్త్యా స్తుతో మయా |
యం న బ్రహ్మాదయో దేవా విదుస్తత్వేన నర్షయః || 1
స్తోతవ్యమర్చ్యం వంద్యం చ కః స్తోష్యతి జగత్పతిమ్ |
భక్త్యా త్వేవం పురస్కృత్య మయా యజ్ఞపతిర్విభుః || 2

సాధ్యర్షిః వసురాదిత్యః వివస్వాన్ సవితామృతః || 110
వ్యాసః సర్గః సుసంక్షేపో విస్తరః పర్వయో నరః |
ఋతుః సంవత్సరో మాసః పక్షః సంఖ్యాసమాపనః || 111
కలాః కాష్ఠా లవా మాత్రాః ముహూర్తాపాః క్షపాః క్షణాః |
విశ్వక్షేత్రం ప్రజాబీజం లింగమాద్యస్తు నిర్గమః || 112
సదనద్ వ్యక్తమవ్యక్తం పితా మాతా పితామహాః |
స్వర్గద్వారం ప్రజాద్వారం మోక్షద్వారం త్రివిష్టపమ్ || 113
నిర్వాణం హ్లోదనశ్చైవ బ్రహ్మలోకః పరా గతిః |
దేవాసురవినిర్మాతా దేవాసురపరాయణః || 114
దేవాసురగురుర్దేవః దేవాసురనమస్కృతః |
దేవాసురమహామాత్రః దేవాసురగణాశ్రయః || 115
దేవాసురగణాధ్యక్షః దేవాసురగణాగ్రణీః |
దేవాతిదేవో దేవర్షిః దేవాసురవరప్రదః || 116
దేవాసురేశ్వరో విశ్వః దేవాసురమహేశ్వరః |
సర్వదేవమయోఽచింత్యః దేవతాత్మాఽఽత్మసంభవః || 117
ఉద్భిత్ త్రివిక్రమో వైద్యః విరజో నీరజోఽమరః |
ఈడ్కో హస్తీశ్వరః వ్యాఘ్రః దేవసింహో నరర్షభః || 118
విబుధోఽగ్రవరః సూక్ష్మః సర్వదేవస్తపోమయః |
సుయుక్తః శోభనో వజ్రీ ప్రాసానాం ప్రభవోఽవ్యయః || 119
గుహః కాంతో నిజః సర్గః పవిత్రం సర్వపావనః |
శృంగీ శృంగప్రియో బభ్రూ రాజరాజో నిరామయః || 120
అభిరామః సురగణో విరామః సర్వసాధనః |
లలాటాక్షో విశ్వదేవః హరిణో బ్రహ్మవర్షసః || 121
స్థావరాణాం పతిశ్చైవ నియమేంద్రియవర్ధనః |
సిద్ధార్థః సిద్ధభూతార్థఃఽచింత్యః సత్యవ్రతః శుచిః || 122
వ్రతాధిపః పరం బ్రహ్మ భక్తానాం పరమా గతిః |
విముక్తో ముక్తతేజాశ్చ శ్రీమాన్ శ్రీవర్ధనో జగత్ || 123

తతోఽభ్యనుజ్ఞాం సంప్రాప్య స్తుతో మతిమతాం వరః |
శివమేభః స్తువన్ దేవం నామభః పుష్టివర్ధనైః || 3
నిత్యయుక్తః శుచిర్భక్తః ప్రాప్నోత్యాత్మానమాత్మనా |
ఏతద్ధి పరమం బ్రహ్మ పరం బ్రహ్మేభిగచ్ఛతి || 4

ఋషయశ్చైవ దేవాశ్చ స్తువంత్యేతేన తత్పరమ్ |
 స్తూయమానో మహాదేవస్తుష్యతే నియతాత్మభాః || 5
 భక్తానుకంపీ భగవాన్ ఆత్మసంస్థాకరో విభుః |
 తద్దైవ చ మనుష్యేషు యే మనుష్యాః ప్రధానతః || 6
 ఆస్తికాః శ్రద్ధధానాశ్చ బహుభిర్జన్తభిః స్తువైః |
 భక్త్యా హ్యనన్యమీశానం పరం దేవం సనాతనమ్ || 7
 కర్తవ్యం మనసా వాచా భావేనామితతేజసః |
 శయానా జాగ్రమాణాశ్చ వ్రజన్షుపవిశంస్తథా || 8
 ఉన్మిషన్మిషంశ్చైవ చింతయంతః పునః పునః |
 శృణ్వంతః శ్రావయంతశ్చ కథయంతశ్చ తే భవమ్ || 9
 స్తువంతః స్తూయమానాశ్చ తుష్యంతి చ రమంతి చ |
 జన్మకోటిసహస్రేషు నానాసంసారయోనిషు || 10
 జంతోర్విగతపాపస్య భవే భక్తిః ప్రజాయతే |
 ఉత్పన్నా చ భవే భక్తిః అనన్యా సర్వభావతః || 11
 భావినః కారణే చాస్య సర్వయుక్తస్య సర్వథా |
 ఏతద్దేవేషు దుష్ట్రాపం మనుష్యేషు న లభ్యతే || 12
 నిర్విఘ్నా నిశ్చలా రుద్రే భక్తిరవ్యభిచారిణీ |
 తస్యైవ చ ప్రసాదేన భక్తిరుత్పద్యతే నృణామ్ || 13
 యేన యాంతి పరాం సిద్ధిం తద్భావగతచేతసః |
 యే సర్వభావానుగతాః ప్రపద్యంతే మహేశ్వరమ్ || 14
 ప్రపన్నవత్సలో దేవః సంసారాత్తాన్సముద్ధరేత్ |
 ఏవమన్యే వికూర్వంతి దేవాః సంసారమోచనమ్ || 15
 మనుష్యాణామృతే దేవం నాన్యా శక్తిస్తపోబలమ్ |
 ఇతి తేనేంద్రకల్పేన భగవాన్ సదసత్పతిః || 16
 కృత్తివాసాః స్తుతః కృష్ణ తండినా శుభబుద్ధినా |

స్తవమేతం భగవతో బ్రహ్మే స్వయమధారయత్ || 17
 గీయతే చ స బుద్ధ్యేత బ్రహ్మే శంకరసన్నిధౌ |
 ఇదం పుణ్యం పవిత్రం చ సర్వదా పాపనాశనమ్ || 18
 యోగదం మోక్షదం చైవ స్వర్గదం తోషదం తథా |
 ఏవమేతత్పఠంతే యః ఏకభక్త్యా తు శంకరమ్ || 19
 యా గతిః సాంఖ్యయోగానాం వ్రజంత్యేతాం గతిం తదా |
 స్తవమేతం ప్రయత్నేన సదా రుద్రస్య సన్నిధౌ || 20
 అబ్ధమేకం చరేద్భక్తః ప్రాప్నుయాత్ ఈషితం ఫలమ్ |
 ఏతద్దహస్యం పరమం బ్రహ్మణో హృది సంస్థితమ్ || 21
 బ్రహ్మే ప్రోవాచ శక్రాయ శక్రః ప్రోవాచ మృత్యువే |
 మృత్యుః ప్రోవాచ రుద్రేభ్యో రుద్రేభ్యస్తండిమాగమత్ || 22
 మహతా తపసా ప్రాప్త స్తండినా బ్రహ్మసర్వని |
 తండిః ప్రోవాచ శుక్రాయ గౌతమాయ చ భార్గవః || 23
 వైవస్వతాయ మనవే గౌతమః ప్రాహ మాధవ |
 నారాయణాయ సాధ్యాయ సమాభిష్ఠాయ భీమతే || 24
 యమాయ ప్రాహ భగవాన్ సాధ్యో నారాయణోఽచ్యుతః |
 నాచికేతాయ భగవాన్ ఆహ వైవస్వతో యమః || 25
 మార్కండేయాయ వార్షణ్యే య నాచికేతోఽభ్యభాషత |
 మార్కండేయాన్తయా ప్రాప్తో నియమేన జనార్దన || 26
 తవాప్యహమమిత్రమ్ స్రవం దద్యాం హ్యవిశ్రుతమ్ |
 స్వర్గం ఆరోగ్యం ఆయుష్యం ధన్యం వేదేన సమ్మితమ్ || 27
 నాస్య విఘ్నం వికూర్వంతి దానవా యక్షరాక్షసాః |
 పిశాచా యాతుధానా వా గుహ్యకా భుజగా అపి || 28
 యః పఠేత్ శుచిః పార్థ బ్రహ్మచారీ జితేంద్రియః |
 అభగ్నయోగో వర్షం తు సోఽశ్వమేధఫలం లభేత్ || 29

ఇతి శ్రీమహాభారతే ఆనుశాసనపర్వణి మహాదేవసహస్రనామ స్తోత్రం నామ సప్తదశోఽధ్యాయః

సర్వం శ్రీ గురుచరణారవిందార్పణమస్తు

బలం గురోః ప్రవర్ధతాం

సమస్త లోకాః సుఖినో భవంతు

